

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 27. travanja 2022.

[[Multimedia](#)]

Čitanje: Rut 1,8.16-17

Noemi tada reče svojim dvjema snahama: “Vratite se svaka domu majke svoje”. [...] A Ruta joj odgovori: “Nemoj me tjerati da te ostavim i da odem od tebe: jer kamo ti ideš, idem i ja i gdje se ti nastaniš, nastanit ću se i ja; tvoj narod moj je narod i tvoj Bog moj je Bog. Gdje ti umreš, umrijet ću i ja, gdje tebe pokopaju, pokopat će i mene.

Draga braćo i sestre, dobar dan i dobrodošli!

Danas nastavljamo razmišljati o starijim osobama, o bakama i djedovima, o starosti. Riječ se čini ružna ali nije, stari su super, divni su! A danas se prepuštamo nadahnuti sjajnom Knjigom o Ruti, draguljem Biblije. Prispodoba o Ruti osvjetljava ljepotu obiteljskih veza: stvorenih odnosom para, no koji nadilaze vezu para. To su veze ljubavi sposobne biti jednako jake, u kojima zrači savršenstvo tog poliedra temeljnih afekta koji tvore obiteljsku gramatiku ljubavi. Ova gramatika životnu snagu i generativnu mudrost unosi u skup odnosa koji grade zajednicu. U usporedbi s Pjesmom nad pjesmama, Knjiga o Ruti knjiga je poput druge ploče u diptihu bračne ljubavi. Jednako je važna, jednako bitna, ona slavi moć i poeziju koja mora nastaniti veze generacija, srodstva, predanosti, vjernosti koji obavijaju cijelu obiteljsku konstelaciju. A koji štoviše, u dramatičnim konjunkturama života jednog para, postanu sposobni donijeti nezamislivu snagu ljubavi, sposobnu ponovno pokrenuti njihovu nadu i budućnost.

Znamo da klišeji o obiteljskim vezama nastalim brakom, posebice o svekrvi, o toj vezi između

svekrve i snahe, govore protiv toga. Ali Božja riječ upravo iz tog razloga postaje dragocjena. Nadahnuće vjere, za razliku od najčešćih predrasuda, zna otvoriti horizont svjedočenja, dragocjeni horizont za cjelokupnu ljudsku zajednicu. Pozivam vas da ponovno otkrijete Knjigu o Ruti! Osobito u meditaciji o ljubavi i u katehezi o obitelji.

Ova mala knjiga također sadrži dragocjeno učenje o savezu generacija: gdje se mladost pokaže sposobnom vratiti entuzijazam zrelijoj dobi – ovo je bitno: kada mladost daje entuzijazam starijima –, gdje se starost otkriva sposobnom ponovno otvoriti budućnost ranjenoj mladosti. U početku je starija Noemi – iako dirnuta naklonošću svojih snaha, koje su postale udovice njezinih dvojice sinova – pesimistična po pitanju njihove sudbine u narodu koji nije njihov. Stoga ona s ljubavlju potiče mlade žene da se vrate svojim obiteljima kako bi obnovile svoje živote. Te su udovice bile mlade. Kaže: “Ne mogu ništa učiniti za vas.” Čini se da je to već čin ljubavi: starija, bez supruga i bez djece, inzistira da je snahe napuste. No, to je i svojevrsna rezignacija: nema budućnosti za strane udovice, bez zaštite njihovih supruga. Ruta to zna i opire se ovoj velikodušnoj ponudi, ne želi ići svojoj kući. Veza koja je uspostavljena između svekrve i snahe blagoslovljena je od Boga: Naomi ne može tražiti da bude napuštena. Isprva, Noemi djeluje više bezvoljno nego sretno s ovom ponudom: možda misli da će ova čudna veza povećati rizik za njih obje. U nekim se slučajevima, sklonosti starih prema pesimizmu treba suprotstaviti ljubaznim pritiskom mladih.

Zapravo će Noemi, dirnuta Rutinom predanošću, izaći iz svog pesimizma te će čak preuzeti inicijativu, otvarajući Ruti novu budućnost. Ona daje upute i potiče Rutu, udovicu svoga sina, da pronađe novoga supruga u Izraelu. Boaz, kandidat, pokazuje svoju plemenitost braneći Rutu od svojih poslenika. Nažalost, to je rizik koji se javlja i danas.

Proslavljena je nova udaja Rute i svjetovi su ponovno umireni. Izraelske žene govore Naomi da Ruta, strankinja, vrijedi “više od sedam sinova” i da će taj brak biti “blagoslov od Gospodina”. Noemi, koja je bila puna gorčine i također je rekla da joj je ime gorčina, u starosti će upoznati radost sudjelovanja u generaciji novog rođenja. Pogledajte koliko “čuda” prati obraćenje ove starije žene! Ona se obraća u nastojanje da se, s ljubavlju, stavi na raspolaganje za budućnost generacije ranjene gubitkom i u opasnost od napuštanja. Iste su to fronte rekonstrukcije koje bi, na temelju vjerojatnosti izvučenih uvriježenim predrasudama, trebale generirati nesavladive lomove. Umjesto toga, vjera i ljubav nam omogućuju da ih nadvladamo: svekrva nadvladava ljubomoru na vlastitog sina, ljubeći Rutinu novu vezu; žene Izraela nadvladavaju nepovjerenje prema strancu (a ako žene to učine, svi će); ranjivost same djevojke, pred snagom muškarca, pomiruje se vezom punom ljubavi i poštovanja.

A sve to zato jer je mlada Ruta ustrajala u vjernosti vezi izloženoj etničkim i religijskim predrasudama. I vraćam se na ono što sam rekao na početku, danas je svekrva/punica mitski lik, ne kažem da je zamišljamo kao đavla, nego da se o njoj uvijek misli kao o lošoj figuri. Ali svekrva je majka tvoga supruga, punica je majka tvoje supruge. Razmislimo danas o ovom pomalo raširenom osjećaju da je svekrva/punica što dalje to bolje. Ne! Ona je majka, starija osoba. Jedna

od najboljih stvari za bake je da vide svoje unuke, kada im djeca dobiju djecu, one se vraćaju u život. Dobro pogledajte odnos koji imate sa svojim svekrvama/punicama: ponekad su pomalo osebujne, ali dale su ti majčinstvo supružnika/supružnice, dale su ti sve. Potrebno ih je barem usrećiti, da s radošću nastave starost. A ako imaju poneke nedostatke, potrebno im je pomoći da se isprave. I vama svekrve/punice kažem: pazite na jezik, jer jezik je jedan od najgorih grijeha, pazite.

I Ruta u ovoj knjizi prihvaća svoju svekrvu i oživljava je, a starija Noemi preuzima inicijativu da ponovno Ruti otvori budućnost, umjesto da samo uživa u njezinoj podršci. Ako su mladi otvoreni za zahvalnost za ono što su primili, a stari poduzmu inicijativu za ponovno pokretanje njihove budućnosti, ništa ne može zaustaviti procvat Božjih blagoslova među ljudima! Preporučam da mladi razgovaraju s bakama i djedovima, da mladi razgovaraju sa starima, da stari razgovaraju s mladima. Moramo ponovno snažno uspostaviti ovaj most, tu postoji struja spasa, sreće. Neka nam Gospodin pomogne da, tako čineći, rastemo u skladu u obiteljima, u toj konstruktivnoj harmoniji koja ide od starih do mlađih, u tom divnom mostu koji moramo čuvati i gledati.